

ZBORNIK REZIMEA

MEDUNARODNA STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

ZBORNIK REZIMEA
МЕЂУНАРОДНА СТРУČНО-НАУČНА
KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije

Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović

Željka Trbović

Milka Glavonjić

Uroš Šotarević

Svetlana Pešić

Zoran Kovačić

Programski odbor

prof.dr Ante Bilić Prcić

prof dr Katarina Pavičić Dokozla

prof dr Haris Memišević

prof dr Vesna Vučinić

prof dr Medina Vantić Tanjić

prof dr Gordana Nikolić

prof dr Svetlana Kaljača

prof dr Tamara Kovačević

doc dr Zlatko Bukvić

doc dr Marija Maljković

doc dr Ivana Sretenović

doc dr Bojana Drljan

ass Božidar Filipović

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN-978-86-84765-58-3

ZNAKOVNI JEZIK I NOVI TERMINI (ZNACI) TOKOM PANDEMIJE

Tamara Kovačević, Ljubica Isaković, Sanja Đoković

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Preporuke Svetske federacije gluvih (World Federation of the Deaf -WFD) ukazuju na važnost znakovnog jezika, poštovanje kulture i identiteta gluvih osoba; bilingvalno obrazovanje; dostupnost svim segmentima društvenog života i zaštitu od diskriminacije; obezbeđivanje interpretatora znakovnog jezika koji olakšava komunikaciju između gluvih i čujućih osoba. Pandemija Covid 19, uticala je i na znakovne jezike.

Cilj ovog rada je da se kroz pregled istraživanja analizira pojava novih znakova (termina) u nacionalnim znakovnim jezicima tokom pandemije. Svetska federacija gluvih je u martu 2020. izdala saopštenje o većoj ranjivosti gluvih osoba, kao marginalizovane grupe, tokom krize izazvane pandemijom. Ukazuje se da gluvim osobama treba omogućiti pristup informacijama i zdravstvenim uslugama na nacionalnim znakovnim jezicima. Neophodno je da znakovni interpretator prevodi sa govornog na nacionalni znakovni jezik, da se izrečeno tituluje što je značajno za važne i ključne događaje, koji se prenose uživo. U video zapisima za opisivanje termina vezanih za Covid 19, mogu se koristiti vizuelni opisi i ilustracije kako bi se informacije lakše razumele. Specifičnim i apstraktnim terminima neophodna su detaljnija objašnjenja.

Pregledom dostupne literature, uočeno je da su se u nacionalnim znakovnim jezicima pojavili tokom pandemije novi termini (znaci), kako bi se gluvinim osobama što bolje razjasnila nova situacija, rizici i pravila ponašanja. Novi znaci vezani za pandemiju su: Covid-19; korona virus; pandemija; fizička distanca; zaključavanje; simptomi; zaraza; izolacija; karantin; maske; vakcine. Za njih je karakteristično to što se pri pokazivanju koristi i daktilografska (prstna azbuka-abeceda), pokazuje znak, a kod nekih pojmoveva se znak sa više različitih znakova dodatno objašnjava.

Teško je prevoditi sa znakovnog na govorni jezik i obrnuto. Razlika je uslovljena vizuelnom percepcijom, intenzitetom emocionalnog doživljaja i razvojem mišljenja i govora. Gluva osoba, u želji da svoje unutrašnje potrebe ili stanja izrazi, neprekidno ima potrebu da stvara nove znakove. Znaci-gestovi, plastično ocrtevaju suštinu predmeta ili plastično kopiraju radnju ili simbolično označavaju pojam, što već predstavlja viši stupanj znakovnog izražavanja, ali i osnovu za formiranje apstraktnih znakova. Video snimci na znakovnom jeziku, koji uključuju vizuelne opise i razradu apstraktnih pojmoveva, treba da budu edukativni, podrže razumevanje i efikasno prenesu informacije i pomognu da se osigura bezbednost javnog zdravlja smanjenjem širenja virusa.

POSTER

Ključne reči: znakovni jezik, znak, termin, pandemija, gluvi